

SUDJELOVANJE HRVATSKOG DRUŠTVA FARMACEUTSKIH TEHNIČARA NA SIMPOZIJU FARMACEUTSKIH TEHNIČARA SVJETSKE FARMACEUTSKE FEDERACIJE U DABLINU

DUBLIN 2013. FIP Pharmacy Technicians and support workforce symposium
complex patients

Otvaranje kongresa

Na kongresu Svjetske farmaceutске federacije u sekciji za farmaceutске tehničare sudjelovao je HDFT putem svojih predstavnica Svjetlane Jakovac i Marije Žužak. One su održale predavanje na temu "Farmaceutski tehničar u Hrvatskoj - uloga i zadaća u savjetovanju pacijenata oboljelih od šećerne bolesti". Sadržaj našeg predavanja objavit ćemo posebno u "Farmaceutskom tehničaru".

Skup je počeo prvim nizom predavanja koja su održale kolegice i kolege iz Danske, Kanade, Hrvatske i Portugala, a teme su bile vezane uz optimalne postupke prema pacijentima, što pacijenti očekuju od profesionalaca u ljekarni i problemima koji se javljaju u komunikaciji s pacijentima.

U drugom dijelu govorile su kolegice i kolege iz Butana, Danske, Kanade i Perua; stavljajući u prvi plan smjernice o jednostavnijem pristupanju kompleksnom pacijentu.

Kolegica iz Butana osvrnula se na važnost uloge farmaceutskeg tehničara u siromašnim zemljama i zemljama u razvoju.

U popodnevnom rasporedu imali smo interaktivna predavanja te su nas kolegice iz Norveške, Ujedinjenog Kraljevstva, Irske, Butana i Sjedinjenih Američkih Država provele kroz sljedeće situacije:

- Izazovi u pristupanju pacijentu sa zloćudnom bolešću
- Izazovi koje imamo u javnoj ljekarni
- Opskrba lijekovima
- Izazovi vezani uz poboljšanje kvalitete usluge u bolničkim sustavima SAD-a

Naše predstavnice

Nakon predstavljenih primjera, izlagači su dobili na korištenje manje dvorane u kojima su vodili raspravu sa sudionicima o predstavljenom primjeru i iskustvu u njihovim zemljama.

Raspravljajući na temu o pristupu pacijentu sa zloćudnom bolešću, podijelili smo naše iskustvo o edukaciji tehničara na temu palijativne skrbi.

Slučaj koji je nama bio potpuno nov i izazovan iznijela je kolegica iz SAD-a, zaposlena u jednoj bolničkoj ljekarni gdje farmaceutski tehničar savjetuje pacijenta na odjelu o primjeni terapije - obrazloženje cilja takvog pristupa da sve što je povezano s lijekovima bude provedeno od ljekarničkih radnika.

Ideja vodilja u svim raspravama koje su rezultirale zaključkom je sposobnost farmaceutskeg tehničara da „čuje“ na pravi način i prepozna potrebu pacijenta te da se permanentnom edukacijom osposobljava da ga pacijent može razumjeti.

Kolegica iz Kenije upozнала nas je s činjenicom da danas trećina stanovnika Zemlje nema slobodan pristup lijeku koji mu je potreban. Izazovi s kojima su suočeni farmaceutski tehničari u Keniji nama su neshvatljivi.

Svjetska farmaceutska federacija prepoznaje važnost farmaceutskeg tehničara u ljekarničkom timu, jer se kvalitetnim odnosom može postići veća učinkovitost u radu s kompleksnim pacijentima.

Svjetlana Jakovac i Marija Žužak

Rad je prezentirala Svjetlana Jakovac, koja je slikovni dio teksta popratila na engleskom jeziku, a mi ga u cijelosti donosimo na hrvatskom.

Verziju na engleskom jeziku možete naći na našim Web stranicama.

Izlaganje S. Jakovac

Kolegica Yvonne Sheehan (Irska) i prof. Andrew Braun (Australija) prate predavanja tehničara

ULOGA FARMACEUTSKOG TEHNIČARA U LIJEČENJU PACIJENATA S DIJABETESOM

UVOD

Prepoznajući vrijedan utjecaj koji ljekarnički radnici imaju na živote pojedinaca, posebice kompleksnih pacijenata, Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara je u fokus svojih aktivnosti stavilo edukaciju farmaceutskih tehničara za odgovorno preuzimanje svoje uloge člana ljekarničkog tima u zdravstvenoj skrbi zajednice.

- HDFT djeluje od 1956. i kao stručna udruga okuplja farmaceutske tehničare radi stalnog stručnog usavršavanja.

- **NAŠA MISIJA:** Osigurati svim farmaceutskim tehničarima u Hrvatskoj mogućnosti za stalno stručno osposobljavanje nakon završenog redovnog školovanja i zalagati se za dostojanstveni status farmaceutskih tehničara u okviru farmaceutske struke - kakav im pripada kao stručnim zdravstvenim djelatnicima srednje stručne spreme, u skladu s propisima Europske Unije.

CILJ

Težimo postati reguliranom profesijom unutar koje se može napredovati, te edukacijom motivirati tehničare na osobni rast i veći doprinos u struci. Zbog toga osmišljavamo trajnu edukaciju usmjerenu na sva područja rada tehničara, uz mogućnost stjecanja veće kompetencije.

- U Hrvatskoj je zvanje farmaceutski tehničar kao zdravstvena profesija prisutno još od 1949.

- HDFT je u protekle četiri godine pripremio 110 stručnih predavanja i dva velika stručna skupa i danas okuplja 1100 članova.

Veza HDFT edukacije - dijabetes

- Naši kompleksni pacijenti su osobe koje zahtijevaju dodatnu brigu i obzirnost zbog opsežnih medicinskih postupaka uvjetovanih fizičkim i mentalnim ograničenjima.
- Osmišljavanje edukacija u kojima je cilj naučiti kolege kako da pristupe pacijentu s dijabetesom.
- Kroz edukacije naučiti osnove pristupanja takvom pacijentu i pružiti mu pomoć u obliku savjetovanja o bolesti i liječenju.
- Procjenjuje se da je u Hrvatskoj danas oko 300.000 dijabetičara, te čak 42 posto oboljelih ne zna za svoju bolest budući da se prvi simptomi javljaju nakon 7 godina.
- U Hrvatskoj je dijabetes osmi uzrok smrtnosti od kojega, prema službenim statistikama, umire oko 2,5 posto populacije.

Dijabetes

- ŠEĆERNA BOLEST TIP 1 - (mlađe i mršave osobe)
 - ŠEĆERNA BOLEST TIP 2 - (osobe treće životne dobi, deblje osobe) •
- Temelj liječenja u oba tipa je prehrana.

Šećerna bolest tipa 2

- Uglavnom nakon 40 godine.
- Oko 80% pacijenata su pretili
- Genetska predispozicija oko 90% + faktori okoline - debljina, tjelesna neaktivnost, starija životna dob...
- Gušterača ne proizvodi dovoljno inzulina i/ili se proizvedeni inzulin ne koristi učinkovito zbog neosjetljivosti staničnih receptora na vlastiti inzulin (mišići i druge stanice organizma razvijaju otpornost tj. rezistenciju na vlastiti inzulin).
- Terapija: oralni antidijabetici, inzulin; dijeta + tjelesna aktivnost.

Ciljevi kod dijabetesa

- Postići željenu razinu GUK-a
- Postići željenu razinu masnoće u krvi
- Postići i održavati željenu tjelesnu težinu
- Spriječiti dijabetičke komplikacije
- Poboljšati zdravlje i kvalitetu života

Komplikacije dijabetesa

- Dijabetičko stopalo
- Oštećenja bubrega
- Oštećenje vida

- Oštećenje živaca
- Infarkt srca
- Moždani udar

Pet osnovnih načela u liječenju šećerne bolesti

- Uravnotežena prehrana
- Tjelesna aktivnost
- Edukacija
- Samokontrola-GUK, acetoni u mokraći
- Lijekovi

Pravilna prehrana osoba sa šećernom bolešću

- Prehrana je temeljni dio liječenja
- Dobro upućen bolesnik treba znati:
 - dnevni raspored obroka
 - količinu i vrstu namirnica u obroku
 - kalorijski unos
 - dobro poznavanje skupina namirnica, sastav jelovnika

Korist redovitog tjelesnog vježbanja: •

Utječe na redukciju tjelesne težine

- Povećanje potrošnje energije
- Regulacija umjerene hipertenzije
- Sniženje razine glukoze i inzulina u krvi
- Poboljšanje:
 - inzulinske osjetljivosti
 - kardiovaskularne sposobnosti
- Popravljanje lipidnog profila

Pristupanje pacijentu

- Bitno je kroz edukacije naučiti osnovne simptome te naučiti kako pristupiti pacijentu.
- Prvi korak - dobivanje povjerenja pacijenta.
- Nakon toga savjetovanje pacijenta.
- Zbog toga smo uspostavili suradnju s mr.sc. Alanom Ramićem, mag. pharm. AURANTUM d.o.o. za savjetovanje.
- Predavanje je održano na stručnom skupu, a u časopisu Farmaceutski tehničar prenosimo sadržaj po temama od broja 56 (ožujak 2011.) do broja 65 (lipanj 2013.): Slušanje=komunikativnost; Savjetovanje pacijenta; Rad s prigrivorima pacijenta; Dodatno savjetovanje u ljekarni; Neverbalna komunikacija u ljekarni; Povjerenje u ljekarni - zašto je povjerenje u radu s pacijentima važno?; Komunikacija u timu.

- Također je na stručnom skupu predavanje održao dr. med. Željko Ćurić, O: K: Consalting d.o.o. Ljubljana na temu: Emocionalna inteligencija u praksi.
- Zbog dostupnosti predavanja svim članovima objavili smo u Zborniku radova 6. sabora HDFT-a i u časopisu Farmaceutski tehničar br. 63. (prosinac 2012.).
- Uspostavili smo suradnju s prim. dr. sc. Pajicom Pavkovićem, Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac, Zagreb, i mag. pharm. Ivom Pavković, Ljekarna KBC Zagreb, te je priređeno predavanje "Šećerna bolest", a objavljeno u časopisu FT br. 59 (prosinac 2011.).
- U povodu Dana dijabetesa (14.11.2012.) održana su predavanja na temu: „Praktičan pristup dijabetičkom bolesniku”, i radionica o načinu korištenja glukometra za osobnu primjenu.
- Na stručnom skupu u okviru 6. Sabora HDFT-a od 19. do 21. 4. 2012. predavanje su održali: prof. dr. sc. Marina Ivanišević i prof. dr. sc. Josip Đelmiš, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Klinika za ženske bolesti i porođaje KBC Zagreb; na temu: „Dijabetes i trudnoća”, također objavljeno u Zborniku radova.

ZAKLJUČAK

- Edukaciju su održali vrhunski stručnjaci, ali je ipak bila ograničena dostupnost.
- Također nije bila vrednovana za sudionike jer farmaceutski tehničari u Hrvatskoj nisu regulirana profesija.
- Nemamo sustav provjere stečenog znanja.
- Sljedeći cilj: uspostaviti mjerljivost stečenog znanja i razinu osposobljenosti.